

## बृहन्मुंबई महानगरपालिका

समिती उपविभाग, आयुक्तांचे कार्यालय

पूर्व सूचना क्र. ओडी/एमसीटी/ ३०३६

दिनांक :- २६/२/१३

महानगरपालिका

सभा

बाब क्र. २२

कार्यक्रम पत्रिका दि.

ता. का. क्र.

माहे

जुलाई २०३६

विषय : ओडीमोडीठ मज्जा मुमांगांना सवळमन्ये  
सुझाव देणारा डार०४वा बाब.

स. अ. अ. अ. अ.  
(मोर्याभासा)

माहितीसाठी तसेच योग्य त्या कार्यवाहीसाठी.

~~समितीने/महानगरपालिकेने दि. ८/२/१३~~ रोजी भरलेल्या त्यांच्या सभेत उपरोक्त विषयांतर्गतचा प्रस्ताव/निवेदन पत्र/पत्रव्यवहार/अहवाल/ठरावाची सूचना/विचारात घेऊन त्याबाबत खालील क्र. २ प्रमाणे निर्णय घेतला.

१. उपरोक्त विषयाचरील विचारविनिमय - पुढे ढक्कलण्यात आला.

२. महानगरपालिकेच्या मंजुरीसापेक्ष कायोंतर - मंजूर / नामंजूर / संप्रति / असंप्रति / दफ्तरी दाखल करण्याची स्थायी समितीव्वारा महानगरपालिकेला शिफारस - तातडीचे कामकाज.

३. संबंधित व्यक्तीस/नगरसेवकांस आयुक्तांच्या अहवालानुसार महानगरपालिका चिटणीसाठी परस्पर केळवावे.

४. सदर समितीच्या / महानगरपालिकेच्या दि. च्या ठराव क्र. अन्वये :-

अ. निवेदन-पत्र-ठरावाची सूचना आयुक्तांच्या अभिप्रायासाठी पाठवावे.

ब. या मागील बाजूपर्यंत उल्लेख केलेल्या मुद्यांनिशी झालेल्या चर्चेअंती सदर प्रस्ताव/अहवाल/पत्रव्यवहार आयुक्तांकडे फेरविचारासाठी परत पाठवावा.

क. अतरिम अहवाल दफ्तरी दाखल करावा व आयुक्तांच्या पुढील/अंतिम अहवालाची प्रतिक्षा करावी.

तरी, समितीचा / महानगरपालिकेचा उपरोक्त बाबतचा ठराव निकालात काढण्यासाठी महानगरपालिका चिटणीसाठा पाठवावयाच्या आवश्यक त्या पत्राचा मसुदा ताबडतोब शक्यतो ४५ दिवसांत पाठवावा व सदर कालावधीत मसुदापत्र न आल्यास, महानगरपालिका आयुक्तांसमवेत होणाऱ्या बैठकीत संबंधित खाते/विभाग प्रमुख यांना त्याबाबत कार्यपूर्ती अहवाल सादर करावा लागेल.

मात्र, ही पूर्वसूचना, उपरोक्त बाब कशाप्रकारे निकालात निधाली याची सर्वसाधारण कल्पना आहे. तरी, त्यासंबंधी संमत झालेला प्रत्यक्ष ठराव हाच अंतिम व प्रमाण असल्याने, त्याची प्रमाणित प्रत या (समिती) उपविभागाव्वारे महानगरपालिका चिटणीसांचे कार्यालयाकडून त्वरित उपलब्ध करून घेऊन त्यानुसार कार्यवाही करावी.

त्याचप्रमाणे संमत झालेला ठराव हा महानगरपालिका प्रशासनाने त्या संदर्भात घेतलेल्या भूमिकेशी सुसंगत नसेल तर ठरावाची अंमलबजावणी करण्यापूर्वी कागदपत्र टिप्पणीसहीत आयुक्तांना सादर करून त्यांचे आदेश घ्यावेत.

३१३१४

प्रशासकीय अधिकारी (समिती)

आयुक्तांचे कार्यालय.

१३/२/१३

गोटा/मुख्य/५००/६) १९३८

## सुधार समिती

विषय क्रमांक १२ (डिसेंबर २०१२)

आयुक्तांचे दिनांक ७ डिसेंबर २०१२ चे पत्र क्र. सआमा/१८४८९/प्रअ(मक्ता) :-

"विषय : औद्योगिक मक्ता भूभागांना सवलतीचे भूईभाडे आकरण्याबाबत.

१. सुधार समिती ठराव क्र. ३७ दि. २७.७.२००० व महानगरपालिका ठराव क्र. ७३३ दि. २४.११.२००० मक्त्याने दिलेल्या भूभागासाठी स्थानीय प्रचलित बाजारभावानुसार येणाऱ्या जमिनीच्या किंमतीच्या १५ टक्के दराने खाजगी संस्थांना भूईभाडे आकरण्यात येत होते, महानगरपालिका कर्मचारी सहकारी गृहनिर्माण संस्थांना स्थानीय प्रचलित बाजारभावानुसार येणाऱ्या जमिनीच्या किंमतीच्या २५ टक्के च्या १५ टक्के दराने भूईभाडे आकरण्यात येत होते, तसेच मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या शैक्षणिक उद्यिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था, वैद्यकिय धार्मिक आणि कल्याणकारी उद्यिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था यांना स्थानीय प्रचलित बाजारभावानुसार येणाऱ्या जमिनीच्या किंमतीच्या २० टक्के च्या १५ टक्के दराने भूईभाडे आकरण्यात येत होते.

२. ज्या प्रकरणी मक्तेदार कायदेशीर मक्ता दस्तऐवजाशिवाय मक्ता भूभागाचा उपभोग घेत आहेत आणि मक्तेदारांनी भूभागाच्या मक्त्यामध्ये वापरातील बदल किंवा विद्यमान इमारतींचा पुनर्विकास किंवा भूभागाच्या मक्त्याचे इतर पक्षकारास हस्तांतरण करण्याचे प्रस्ताविल्यास, मक्तेदारांकडून होणारी सदर कार्यवाही म्हणजेच विद्यमान मक्ता अटीमध्ये फेरबदल होतो. यास्तव,

विद्यमान मक्ता दस्तऐवज आपोआपच रद्दबादल होतो, या कारणमिमांसेमुळे, अशा मक्तेदारांबाबत सुधार समिती ठराव क्र. १३० दि. १५.१०.२००८ व महानगरपालिका ठराव क्र. ७९६ दि. ११.११.२००८ नुसार खाली नमूद केलेल्या स्तंभ क्र.४ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे वाढ करण्यात आली.

अ.क्र.	मक्त्याचे प्रकार	सुधार दि.२४/१२/२००९ चा ठराव क्र.१७२ आणि महापालिकेचा दि.१/७/२००२ चा ठराव क्र.४३१ प्रमाणे प्रतिवर्षी मक्ता भूईभाडे	समितीचा प्रस्तावित प्रतिवर्षी भूईभाडे
अ)	निवासी उद्दिष्टांसाठी खाजगी संस्था	निवासी वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	निवासी वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार येणाऱ्या जमिनीच्या बाजारमूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी
ब)	औद्योगिक उद्दिष्टांसाठी खाजगी संस्था	औद्योगिक वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार (निवासी वापराच्या १.२५ पट ) येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी	औद्योगिक वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार (निवासी वापराच्या १.२५ पट ) येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या ३ टक्के प्रतिवर्षी
क)	व्यापारी उद्दिष्टांसाठी खाजगी संस्था	व्यापारी वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार (निवासी वापराच्या २ पट) येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २.५ टक्के प्रतिवर्षी	व्यापारी वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार (निवासी वापराच्या २ पट) येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या ३.५ टक्के प्रतिवर्षी
ड)	संस्था अधिनियम १९६० खाली नोंदणी झालेल्या महानगरपालिका कर्मचा- यांच्या नोंदणीकृत सहकारी गृहनिर्माण संस्था	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्दगणक दराच्या २५ टक्के परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्दगणक दराच्या २५ टक्के परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी
इ)	जेथे प्राथमिक शाळा अस्तित्वात आहे अशा प्रकरणी मुंबई सार्वजनिक	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्द गणक दराच्या ५ टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध गणक दराच्या ५ टक्क्याने परिगणन करून

कुस-१३६

३

	विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या शैक्षणिक उद्दिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था	जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी
फ)	जेथे प्राथमिक शाळा अस्तित्वात नाही अशा प्रकरणी मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या शैक्षणिक उद्दिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्द गणक दराच्या १० टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्द गणक दराच्या १० टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी
ग)	मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या वैद्यकीय धार्मिक आणि कल्याणकारी उद्दिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्द गणक दराच्या २० टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्द गणक दराच्या २० टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी
ह)	क्लब/ मनोरंजनाचे मैदाने इत्यादीसाठीच्या संस्था : (एक) क्लबने व्यापलेल्या बांधीव जागेसाठी :  (दोन) क्लबच्या जागेतील मोकळ्या जागेसाठी:  (तीन) सर्वसाधारण लोकांकरिता मोकळ्या क्षेत्रासाठी	निवासी वापराच्या प्रचलित सिध्द गणक दराने येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी  निवासी वापराच्या प्रचलित सिध्द गणक दराच्या १५ टक्क्याने परिगणन करून येणा-या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	निवासी वापराच्या प्रचलित सिध्द गणक दराच्या २० टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी  निवासी वापराच्या प्रचलित सिध्द गणक दराच्या १५ टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी  रु.१/- प्रतिवर्षी या नाममात्र दराने

२. तदनंतर सुधार समिती ठराव क्रमांक १५२ दि. ३०.१२.२०११ व महानगरपालिकेचा ठराव क्र. २९५, दि. ४ मे, २०१२ नुसार निवासी, वाणिज्य ओद्योगिक, मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० अन्वये नोंदणी झालेल्या शैक्षणिक, वैद्यकीय, धार्मिक व कल्याणकारी उद्दीष्टांकरीता नोंदणीकृत संस्था यांना प्रथमत: मक्त्याने देण्यात येणाऱ्या भूभागाचे भूईभाडे आकारण्यासाठीचे धोरण खालीलप्रमाणे मंजुर करण्यात आलेले आहे

## २) भूभागाची राखीव किंमत ठरविण्याची पद्धत

भूभागाची राखीव कींमत = भूभागाचे क्षेत्रफळ  $\times$  राखीव दर  $\times$  चटई क्षेत्र निर्देशांक

तक्ता १ :- भूभागाच्या मुळ किंमतीचा व राखीव दर ठरविण्याचा तक्ता :-

अनु क्र	भूभागाचा वापर	मुळ किंमतीसाठीचा दर	राखीव दर
१	निवासी	विकसित जमिनीचा मुद्रांक शुल्क सिद्धुगणक दर	मुळ किंमतीसाठीच्या दराच्या ५०%
२	वाणिज्य व वस्तूचे उत्पादन न करणाऱ्या उद्योगांसाठीचा वापर	विकसित जमिनीचा मुद्रांक शुल्क सिद्धुगणक दर $\times 2$	मुळ किंमतीसाठीच्या दराच्या ५०%
३	वस्तूचे उत्पादन करणाऱ्या उद्योगांसाठीचा वापर	विकसित जमिनीचा मुद्रांक शुल्क सिद्धुगणक दर $\times १.२५$	मुळ किंमतीसाठीच्या दराच्या ५०%
४	मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या शैक्षणिक, वैद्यकीय, धार्मिक आणि कल्याणकारी उद्दीष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था	विकसित जमिनीचा मुद्रांक शुल्क सिद्धुगणक दर $\times ०.२५$	मुळ किंमतीसाठीच्या दराच्या ५०%

१) भूभागाच्या राखीव किंमतीवर सार्वजनिक जाहिरातीद्वारे स्पर्धात्मक निविदा मागवून जास्तीत

जास्त रक्कम देणाऱ्या व्यक्ती / संस्था यांना भूभाग मक्त्याने देण्यात येईल.

२) मक्त्याचा कालावधी कमाल ३० वर्षांचा असेल.

## कुट्टी३८

४

३) निविदेनुसार देय अंसलेली रक्कम एकरकमी भरल्यानंतर मक्त्याचे भूईभाडे खालीलप्रमाणे असेल

भूईभाडे = रुपये १ प्रती चौरस मीटर  $\times$  मक्ता भूभागाचे क्षेत्रफळ  $\times$  चाटई क्षेत्र निर्देशांक

४) मक्ता कालावधी संपल्यानंतर सदरच्या भूभागासाठी नव्याने मक्ता देण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येईल.

५) विद्युत / दुरसंचार / नैसर्गिक वायु इत्यादीसाठीच्या सार्वजनिक वापरासाठी भूभाग मक्त्याने देतेवेळेस स्पर्धात्मक निविदा मागवणे शक्य नसल्यास अशा प्रकरणांमध्ये भूभागाच्या राखीव किंमतीवर २५ % अधिक रक्कम आकारून अशा प्रयोजनासाठी भुभाग मक्त्याने देण्यात येईल.

६) ३० वर्षपेक्षा कमी कालावधीसाठी देण्यात येणाऱ्या मक्त्यांसाठी मक्ता भूईभाडे भुभागाच्या स्पर्धात्मक निविदेत आलेल्या किंमतीच्या १५ टक्के प्रतिवर्ष आकारण्यात येईल.

४. उपरोक्त धोरणांमध्ये कंपनी कायदा १९५६ मधील अधिनियम २५ अन्वये नोंदणीकृत करण्यात आलेल्या धर्मदाय, शैक्षणिक, वैद्यकिय, उद्दीष्टासाठीच्या नोंदणीकृत संस्थां / कंपन्यां अंतर्भूत नाहीत, सबव सदर संस्थांना / कंपन्यांना सुधार समिती ठराव क्र. १३० दि. १५.१०.२००८ व महानगरपालिका ठराव क्र. ७९६ दि. ११.११.२००८ नुसार मान्य केलेल्या धोरणामधील अनुक्रमांक ग येथे नमुद केल्यानुसार मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या वैद्यकीय धार्मिक आणि कल्याणकारी उद्दीष्टासाठीच्या नोंदणीकृत संस्थाना लागु असणारे धोरण खालील अटी सापेक्ष लागु करण्याचे प्रस्ताविण्यात येत आहे.

१) ज्या कंपन्या किंवा संस्था या फक्त धर्मदाय, शैक्षणिक व वैद्यकिय उद्देशासाठी नोंदणी करण्यात आल्या आहेत.

२) कंपनी संस्था यांना मिळणारा नफा फक्त धर्मदाय, शैक्षणिक व वैद्यकिय उद्देशासाठी वापरला जाईल.

५. सदर कंपन्याची, संस्थांची खालील कागदपत्रे पडताळूनच प्रस्तावित धोरण लागु करण्यात येईल.

अ) कंपनी संस्था यांचे मेमोरंडम ऑफ आर्टिकल ऑफ असोशियशन.

ब) कंपनी कायदा १९५६ अधिनियम २५ नुसार सक्षम प्रधिकरणाने दिलेले वर नमुद उद्दीष्टासाठीचे अनुज्ञापन.

संक्षेप - ७३८

६

६. वरील प्रमाणे कंपनी कायदा १९५६ मधील अधिनियम २५ अन्यथे नोंदणीकृत करण्यात धर्मदाय, शैक्षणिक, वैद्यकिय, उद्दीष्टासाठीच्या नोंदणीकृत संस्थांना / कंपन्यांना सुधार समिती ठराव क्र. १३० दि. १५.१०.२००८ व महानगरपालिका ठराव क्र. ७९६ दि. ११.११.२००८ नुसार मान्य केलेल्या धोरणामधील अनुक्रमांक ग येथे नमुद केलेले धोरण लागु करण्याकरीता सुधार समिती / महानगरपालिकेची मंजुरी मिळावी.

## मुंबई महानगरपालिका

क्र.म.वि./१०९६४ /सु.स.,  
मुंबई, दि. २ जानेवारी २०१३.

प्रति,  
प्रशासकीय अधिकारी (समिति),  
महानगरपालिका आयुक्तांचे कार्यालय.

**संदर्भ :-** आपला दि. २६.१२.२०१२ चा ज्ञाप क्र. एमसीटी/६८९४.

सुधार समितीच्या दि. १८ डिसेंबर २०१२ रोजी भरलेल्या सभेत पुढील ठराव\* संमत करण्यात आला आहे असे मी आपणास कळवू इच्छितो :-

**विषय क्रमांक १२ (डिसेंबर २०१२)**

“**संदर्भ :** आयुक्तांचे दि. ७.१२.२०१२ चे पत्र क्र. सआमा/१८४८९/प्रअ (मक्ता).

**क्रमांक १४१ :-** “महानगरपालिकेला अशी शिफारस करण्यात यावी की, महानगरपालिकेने तिचा दि. ११ नोव्हेंबर २००८ चा ठराव क्रमांक ७९६ अन्वये संमत केलेल्या धोरणानुसार मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम, १९५० खाली नोंदणी ज्ञालेल्या वैद्यकीय, धार्मिक आणि कल्याणकारी उद्दिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्थांना लागू असणारे व आयुक्तांच्या उपरोक्त पत्रातील परिच्छेद २ मधील ग) येथे नमूद केलेले धोरण कंपनी कायदा, १९५६ मधील अधिनियम, २५ अन्वये नोंदणीकृत करण्यात आलेल्या धर्मादाय, शैक्षणिक, वैद्यकीय उद्दिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्थांना / कंपन्याना त्याच पत्राच्या परिच्छेद ४ व ५ मध्ये नमूद केलेल्या अटींसापेक्ष लागू करण्यास, सुचिविल्याप्रमाणे, मंजुरी देण्यात यावी.”

महानगरपालिका चिटणीस (प्रशारी).  
६१११/१

\* सदर ठराव सुधार समितीचा संबंधित सभावृत्तांत कायम होण्यासापेक्ष राहील.

एम. सी. टी./७०४०/कि.०२।०१।१२

D:\New IMP\extract - १.041

क्र.-एमसीटी/७०४०

दिनांक : ३१९१९३

स. अ. (मालमता) प्रत माहितीसीठी आणि कार्यवाहीसीठी रवाना

अक्टूबर

प्रशासकीय अधिकारी (समिती)

आयुक्तांचे कार्यालय

१११११३  
२

२२ (फेब्रुवारी).

## बृहन्मुंबई महानगरपालिका

क्रमांक : मचि/९२९७४/मनपा,  
महानगरपालिका कार्यालय,  
मुंबई, दि. १५ फेब्रुवारी २०१३.

प्रति,

प्रशासकीय अधिकारी (समिति),  
महानगरपालिका आयुक्तांचे कार्यालय.

संदर्भ :- दि. ११.२.२०१३ चा ज्ञाप क्र. एमसीटी/७८२०.

महोदया,

महानगरपालिकेच्या दिनांक ८ फेब्रुवारी २०१३ रोजी भरलेल्या सभेत पुढील ठराव\*  
मंजूर झाला आहे, असे मी आपणांस कळवित आहे :-

महानगरपालिकेचा दिनांक ८ फेब्रुवारी २०१३ चा ठराव क्रमांक १५८५ :-

" संदर्भ :- १) आयुक्तांचे दि. ७.१२.२०१२ चे पत्र क्र. सआमा/१८४८९/प्रअ (मक्ता); आणि  
२) सुधार समितीचा दि. १८.१२.२०१२ चा ठराव क्र. १४१.

" महानगरपालिकेने आपल्या दि. ११ नोव्हेंबर २००८ चा ठराव क्र. ७९६ अन्वये संमत केलेल्या  
धोरणानुसार, मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम, १९५० खाली नोंदणी कृत संस्थांना लागू असणारे व आयुक्तांच्या उपरोक्त  
पत्रातील परिच्छेद २ मधील 'ग' येथे नमूद केलेले धोरण, कंपनी कायदा, १९५६ मधील  
अधिनियम २५ अन्वये नोंदणी कृत करण्यात आलेल्या धर्मादाय, शैक्षणिक, वैद्यकीय उद्दिष्टासांठीच्या  
नोंदणी कृत संस्थांना / कंपन्यांना, त्याच पत्राच्या परिच्छेद ४ व ५ मध्ये नमूद केलेल्या अटीसापेक्ष लागू  
करण्यास, सुचिवित्याप्रमाणे, मंजुरी देण्यात यावी."



महानगरपालिका विटणिसांकरिता.

\* सदर ठराव, महापौरांनी सभावृत्तांतावर स्वाक्षरी करणे, तसेच, महानगरपालिकेने प्रस्तुत  
सभावृत्तांत कायम करणे ह्यासापेक्ष आहे.

सदर: अनामुकर्ता क्र. एमसीटी/ ७९८२०  
(मालमाता), दिनांक: १८.१२.२०१३  
प्रत माहितीसीटी आणि कार्यवाहीसीटी रवाना

प्रशासकीय अधिकारी (समिती)  
आयुक्तांचे कार्यालय

मिठा  
१४.१२.२०१३

## बूहन्मुंबई महानगरपालिका

क्र. स आ/ मालमत्ता/२४५४६/मक्ता, दि. १९.०३.२०१३

विषय : औद्योगिक मक्ता भूभागांना सवलतीचे भूईभाडे आकरण्याबाबत.

संदर्भ : १) सुधार समिती ठराव क्र. १४१ दि. १८.१२.२०१२

२) महानगरपालिका ठराव क्र. १५८५ दि. ०८.०२.२०१३

“ सुधार समिती ठराव क्र. ३७ दि. २७.७.२००० व महानगरपालिका ठराव क्र. ७३३ दि. २४.११.२००० मक्त्याने दिलेल्या भूभागासाठी स्थानीय प्रचलित बाजारभावानुसार येणाऱ्या जमिनीच्या किंमतीच्या १५ टक्के दराने खाजगी संस्थांना भूईभाडे आकरण्यात येत होते, महानगरपालिका कर्मचारी सहकारी गृहनिर्माण संस्थांना स्थानीय प्रचलित बाजारभावानुसार येणाऱ्या जमिनीच्या किंमतीच्या २५ टक्के च्या १५ टक्के दराने भूईभाडे आकरण्यात येत होते, तसेच मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या शैक्षणिक उद्यिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था, वैद्यकिय धार्मिक आणि कल्याणकारी उद्यिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था यांना स्थानीय प्रचलित बाजारभावानुसार येणाऱ्या जमिनीच्या किंमतीच्या २० टक्के च्या १५ टक्के दराने भूईभाडे आकरण्यात येत होते.

२. या प्रकरणी मक्तेदार कायदेशीर मक्ता दस्तऐवजाशिवाय मक्ता भूभागाचा उपभोग घेत आहेत आणि मक्तेदारांनी भूभागाच्या मक्त्यामध्ये वापरातील बदल किंवा विद्यमान इमारतींचा पुनर्विकास किंवा भूभागाच्या मक्त्याचे इतर पक्षकारास हस्तांतरण करण्याचे प्रस्ताविल्यास, मक्तेदारांकडून होणारी सदर कार्यवाही म्हणजेच विद्यमान मक्ता अटीमध्ये फेरबदल होतो. यास्तव, विद्यमान मक्ता दस्तऐवज आपोआपच रद्दवादल होतो, या कारणमिमांसेमुळे, अशा मक्तेदरांबाबत सुधार समिति ठराव क्र. १३० दि. १५.१०.२००८ व महानगरपालिका ठराव क्र. ७९६, दि. ११.११.२००८ नुसार खाली नमुद केलेल्या स्तंभ क्र ४ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे वाढ करण्यात आली.

अ.क्र.	मक्त्याचे प्रकार	समितीचा प्रस्तावित प्रतिवर्षी भूईभाडे	
अ)	निवासी उद्यिष्टांसाठी खाजगी संस्था	निवासी वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	निवासी वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार येणाऱ्या जमिनीच्या बाजारमूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी
ब)	औद्योगिक उद्यिष्टांसाठी खाजगी संस्था	औद्योगिक वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार (निवासी वापराच्या	औद्योगिक वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार

		१.२५ पट ) येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी	(निवासी वापराच्या १.२५ पट ) येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या ३ टक्के प्रतिवर्षी
क)	व्यापारी उद्दिष्टांसाठी खाजगी संस्था	व्यापारी वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार (निवासी वापराच्या २ पट) येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २.५ टक्के प्रतिवर्षी	व्यापारी वापरासाठी विकसित जागेचे प्रचलित सिध्दगणक दरानुसार (निवासी वापराच्या २ पट) येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या ३.५ टक्के प्रतिवर्षी
ड)	संस्था अधिनियम १९६० खाली नोंदणी झालेल्या महानगरपालिका कर्मचाऱ्यांच्या नोंदणीकृत सहकारी गृहनिर्माण संस्था	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्दगणक दराच्या २५ टक्के परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्दगणक दराच्या २५ टक्के परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी
इ)	जेथे प्राथमिक शाळा अस्तित्वात आहे अशा प्रकरणी मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या शैक्षणिक उद्दिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्दगणक दराच्या ५ टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्द गणक दराच्या ५ टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी
फ)	जेथे प्राथमिक शाळा अस्तित्वात नाही अशा प्रकरणी मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या शैक्षणिक उद्दिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्दगणक दराच्या १० टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्द गणक दराच्या १० टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी
ग)	मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या वैद्यकीय धार्मिक आणि कल्याणकारी उद्दिष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्दगणक दराच्या २० टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी	निवासी वापरासाठी प्रचलित सिध्द गणक दराच्या २० टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी
ह)	क्लब/ मनोरंजनाचे मैदाने इत्यादीसाठीच्या संस्था : (एक) क्लबने व्यापलेल्या बांधीव जागेसाठी :  (दोन) क्लबच्या जागेतील मोकळ्या जागेसाठी:	निवासी वापराच्या प्रचलित सिध्दगणक दराने येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १ टक्के प्रतिवर्षी  निवासी वापराच्या प्रचलित सिध्दगणक दराच्या १५ टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या १	निवासी वापराच्या प्रचलित सिध्द गणक दराने येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी  निवासी वापराच्या प्रचलित सिध्द गणक दराच्या १५ टक्क्याने परिगणन करून येणाऱ्या जमिनीच्या बाजार

	(तीन) सर्वसाधारण लोकांकरिता मोकळ्या क्षेत्रासाठी	टक्के प्रतिवर्षी रु.१/- प्रतिवर्षी या नाममात्र दराने	मूल्याच्या २ टक्के प्रतिवर्षी रु.१/- प्रतिवर्षी या नाममात्र दराने
--	--	---	--

३. तदनंतर सुधार समिती ठराव क्रमांक १५२ दि. ३०.१२.२०११ व महानगरपालिकेचा ठराव क्र. २९५, दि. ४ मे, २०१२ नुसार निवासी, वाणिज्य ओद्योगिक, मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० अन्वये नोंदणी झालेल्या शैक्षणिक, वैद्यकीय, धार्मिक व कल्याणकारी उद्दीष्टांकरीता नोंदणीकृत संस्था यांना प्रथमत: मक्त्याने देण्यात येणाऱ्या भूभागाचे भूईभाडे आकारण्यासाठीचे धोरण खालीलप्रमाणे मंजुर करण्यात आलेले आहे

### १) भूभागाची राखीव किंमत ठरविण्याची पद्धत

भूभागाची राखीव कीमत = भूभागाचे क्षेत्रफळ × राखीव दर × चटई क्षेत्र निर्देशांक

तक्ता १ :- भूभागाच्या मुळ किंमतीचा व राखीव दर ठरविण्याचा तक्ता :-

अनुक्र	भूभागाचा वापर	मुळ किंमतीसाठीचा दर	राखीव दर
१	निवासी	विकसित जमिनीचा मुद्रांक शुल्क सिद्धुगणक दर	मुळ किंमतीसाठीच्या दराच्या ५०%
२	वाणिज्य व वस्तूचे उत्पादन न करणाऱ्या उद्योगांसाठीचा वापर	विकसित जमिनीचा मुद्रांक शुल्क सिद्धुगणक दर × २	मुळ किंमतीसाठीच्या दराच्या ५०%
३	वस्तूचे उत्पादन करणाऱ्या उद्योगांसाठीचा वापर	विकसित जमिनीचा मुद्रांक शुल्क सिद्धुगणक दर × १.२५	मुळ किंमतीसाठीच्या दराच्या ५०%
४	मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या शैक्षणिक, वैद्यकीय, धार्मिक आणि कल्याणकारी उद्दीष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्था	विकसित जमिनीचा मुद्रांक शुल्क सिद्धुगणक दर × ०.२५	मुळ किंमतीसाठीच्या दराच्या ५०%

१) भूभागांच्या राखीव किंमतीवर सार्वजनिक जाहिरातीद्वारे स्पर्धात्मक निविदा मागवून जास्तीत

जास्त रक्कम देणाऱ्या व्यक्ती / संस्था यांना भूभाग मक्त्याने देण्यात येईल.

२) मक्त्याचा कालावधी कमाल ३० वर्षांचा असेल.

३) निविदेनुसार देय असलेली रक्कम एकरकमी भरल्यानंतर मक्त्याचे भूईभाडे खालीलप्रमाणे असेल

**भुईभाडे = रुपये १ प्रती चौरस मीटर × मक्ता भूभागाचे क्षेत्रफल × चटई क्षेत्र निर्देशांक**

४) मक्ता कालावधी संपल्यानंतर सदरच्या भूभागासाठी नव्याने मक्ता देण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येईल.

५) विद्युत / दुरसंचार / नैसर्गिक वायु इत्यादीसाठीच्या सार्वजनिक वापरासाठी भूभाग मक्त्याने देतेवेळेस स्पर्धात्मक निविदा भागवणे शक्य नसल्यास अशा प्रकरणांमध्ये भूभागच्या राखीव किंमतीवर २५ % अधिक रक्कम आकारून अशा प्रयोजनासाठी भुभाग मक्त्याने देण्यात येईल.

६) ३० वर्षापेक्षा कमी कालावधीसाठी देण्यात येणाऱ्या मक्त्यांसाठी मक्ता भुईभाडे भुभागाच्या स्पर्धात्मक निविदेत आलेल्या किंमतीच्या १५ टक्के प्रतिवर्ष आकारण्यात येईल.

४. उपरोक्त धोरणांमध्ये कंपनी कायदा १९५६ मधील अधिनियम २५ अन्वये नोंदणीकृत करण्यात आलेल्या धर्मदाय, शैक्षणिक, वैद्यकीय, उद्दीष्टासाठीच्या नोंदणीकृत संस्थां / कंपन्यां अंतर्भूत नाहीत, सबव सदर संस्थांना / कंपन्यांना सुधार समिती ठराव क्र. १३० दि. १५.१०.२००८ व महानगरपालिका ठराव क्र. ७९६ दि. ११.११.२००८ नुसार मान्य केलेल्या धोरणामधील अनुक्रमांक ग येथे नमुद केल्यानुसार मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम १९५० खाली नोंदणी झालेल्या वैद्यकीय धार्मिक आणि कल्याणकारी उद्दीष्टांसाठीच्या नोंदणीकृत संस्थाना लागु असणारे धोरण खालील अटी सापेक्ष लागु करण्याचे प्रस्ताविण्यात येत आहे.

१) ज्या कंपन्या किंवा संस्था या फक्त धर्मदाय, शैक्षणिक व वैद्यकीय उद्देशासाठी नोंदणी करण्यात आल्या आहेत.

२) कंपनी संस्था यांना मिळणारा नफा फक्त धर्मदाय, शैक्षणिक व वैद्यकीय उद्देशासाठी वापरला जाईल.

५. सदर कंपन्याची, संस्थांची खालील कागदपत्रे पडताळूनच प्रस्तावित धोरण लागु करण्यात येईल.

अ) कंपनी संस्था यांचे मेमोरंडम ऑफ आर्टिकल ऑफ असोशियशन.

ब) कंपनी कायदा १९५६ अधिनियम २५ नुसार सक्षम प्रधिकरणाने दिलेले वर नमुद उद्दीष्टांसाठीचे अनुज्ञापन.

६. वरील प्रमाणे कंपनी कायदा १९५६ मधील अधिनियम २५ अन्वये नोंदणीकृत करण्यात धर्मदाय, शैक्षणिक, वैद्यकीय, उद्दीष्टासाठीच्या नोंदणीकृत संस्थांना / कंपन्यांना सुधार समिती ठराव क्र. १३० दि. १५.१०.२००८ व महानगरपालिका ठराव क्र. ७९६ दि. ११.११.२००८ नुसार मान्य केलेल्या धोरणामधील अनुक्रमांक ग येथे नमुद केलेले धोरण लागु करण्याकरीता सुधार समिती / महानगरपालिकेची मंजुरी मिळावी.

सही/-	सही/-	सही/-	सही/-
सहाय्यक आयुक्त	उपायुक्त (सुधार)	अति. आयुक्त(पू.उ)	मा. महापालिका आयुक्त (मालमत्ता)

“ महानगरपालिकेने दि. १९ नोव्हेंबर, २००८ चा ठराव क्र. ७९६ अन्वये संमत केलेल्या धोरणानुसार, मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था अधिनियम, १९५० खाली नोंदणी झालेल्या वैद्यकीय, धार्मिक आणि कल्याणकारी उद्दीष्टासाठीच्या नोंदणीकृत संस्थांना लागू असणारे व आयुक्तंच्या उपरोक्त पत्रातील परिच्छेद २ मधील ‘ग’ येथे नमूद केलेले धर्मादाय, शैक्षणिक, वैद्यकीय उद्दीष्टासाठीच्या नोंदणीकृत संस्थांना / कंपन्यांना, त्याच पत्राच्या परिच्छेद ४ व ५ मध्ये नमूद केलेल्या अटींसापेक्ष लागू करण्यास, सुचविल्याप्रमाणे, सुधार समिती ठराव क्र. १४१ दि. १८.१२.२०१२ व महानगरपालिका ठराव क्र. १५८५ दि. ०८.०२.२०१३ नुसार मंजुरी देण्यात आलेली आहे.”

तदनुषंगाने माहितीकरीता व पुढील कार्यवाहीकरीता सविनय सादर.

*०१.०२.२०१३/१३*  
सहाय्यक आयुक्त (मालमत्ता)

### प्रत माहितीकरीता-

अ.क्र	कार्यालयाचे नाव	अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव
१	मा.म.न.पा.आयुक्त यांचे स्वीय चिटणीस	२	अति.म.न.पा.आयुक्त (प्रकल्प) यांचे स्वीय चिटणीस
३	अति.म.न.पा.आयुक्त (शहर) यांचे स्वीय चिटणीस	४	अति.म.न.पा.आयुक्त (पू.उ) यांचे स्वीय चिटणीस
५	अति.म.न.पा.आयुक्त (प.उप) यांचे स्वीय चिटणीस	६	म.न.पा.आयुक्त यांचे उप.आयुक्त
७	म.न.पा.उप.आयुक्त (सुधार)	८	म.न.पा.उप.आयुक्त (म.ख.प्रा.)
९	म.न.पा.उप.आयुक्त (करप्रणाली सुधारणा)	१०	म.न.पा.उप.आयुक्त (विशेष)
११	म.न.पा.उप.आयुक्त (विशेष अभियांत्रिकी)	१२	म.न.पा.उप.आयुक्त (परिमंडळ-१)
१३	म.न.पा.उप.आयुक्त (परिमंडळ-२)	१४	म.न.पा.उप.आयुक्त (परिमंडळ-३)
१५	म.न.पा.उप.आयुक्त (परिमंडळ-४)	१६	म.न.पा.उप.आयुक्त (परिमंडळ-५)
१७	म.न.पा.उप.आयुक्त (परिमंडळ-६)	१८	म.न.पा.उप.आयुक्त (परिमंडळ-७)
१९	म.न.पा.उप.आयुक्त (सामान्य प्रशासन)	२०	म.न.पा.उप.आयुक्त (उक्यान व सुरक्षा)
२१	म.न.पा.उप.आयुक्त (अतिक्रमण निर्मूलन)	२२	म.न.पा.उप.आयुक्त (शिक्षण)
२३	म.न.पा.उप.आयुक्त (दक्षता)	२४	म.न.पा.उप.आयुक्त (अभियांत्रिकी)
२५	प्रमुख अभियंता (विकास नियोजन)	२६	प्रमुख अभियंता (रस्ते, वाहतूक व पूल)
२७	प्रमुख अभियंता (पर्जन्य जलवाहीन्या)	२८	प्रमुख अभियंता (मलनि:सारण प्रचालन)
२९	प्रमुख अभियंता (घ.क.व्य.)	३०	प्रमुख अभियंता (यांत्रिकी व विद्युत)
३१	प्रमुख अभियंता (नियोजन व संकल्प चित्रे)	३२	प्रमुख अभियंता (मलनि:सारण प्रकल्प)
३३	प्रमुख अभियंता (पाणी पुरवठा प्रकल्प)	३४	उप.प्रमुख अभियंता (इमारत प्रस्ताव)
३५	जल अभियंता	३६	उप प्रमुख अभियंता (यांत्रिकी व विद्युत) मलनि:सारण प्रकल्प
३७	नगर अभियंता	३८	करनिधारक व संकलक खाते
३९	प्रमुख जनसंपर्क अधिकारी	४०	कायदा अधिकारी
४१	म.न.पा.मुख्यलेखा परिक्षक	४२	म.न.पा.वास्तुशात्रज्ञ

४३	उद्यान अधिकारी व वृक्ष अधिकारी(राणीबाग)	४४	महानगरपालिका चिटणीस
४५	प्रमुख अपिनशमन अधिकारी	४६	प्रमुख कर्मचारी अधिकारी
४७	प्रमुख सुरक्षा अधिकारी	४८	प्रमुख लेखापाल ( वित्त)
४९	अनुज्ञापन अधिकारी	५०	प्रमुख लेखापाल ( पा.पु.म.नि.)
५१	उप प्रमुख अभियंता ( खा. प्रा. कक्ष)	५२	प्रमुख अधिकारी ( चौकशी )
५३	प्रमुख लेखापाल ( महसूल )	५४	शिक्षण अधिकारी
५५	सहाय्यक आयुक्त ( ए -विभाग )	५६	सहाय्यक आयुक्त ( एम / पूर्व -विभाग )
५७	सहाय्यक आयुक्त ( बी -विभाग )	५८	सहाय्यक आयुक्त ( एम/पश्चिम -विभाग )
५९	सहाय्यक आयुक्त ( सी -विभाग )	६०	सहाय्यक आयुक्त ( एन -विभाग )
६१	सहाय्यक आयुक्त ( डी -विभाग )	६२	सहाय्यक आयुक्त ( पी/दक्षिण -विभाग )
६३	सहाय्यक आयुक्त ( ई -विभाग )	६४	सहाय्यक आयुक्त ( पी/उत्तर -विभाग )
६५	सहाय्यक आयुक्त ( एफ/दक्षिण -विभाग )	६६	सहाय्यक आयुक्त ( आर/दक्षिण-विभाग )
६७	सहाय्यक आयुक्त ( एफ/उत्तर -विभाग )	६८	सहाय्यक आयुक्त ( आर/उत्तर -विभाग )
६९	सहाय्यक आयुक्त ( जी/दक्षिण -विभाग )	७०	सहाय्यक आयुक्त ( एस -विभाग )
७१	सहाय्यक आयुक्त ( जी/उत्तर -विभाग )	७२	सहाय्यक आयुक्त ( टी-विभाग )
७३	सहाय्यक आयुक्त ( एच/पूर्व-विभाग )	७४	सहा.आयुक्त ( अतिक्रमण निर्मूलन ) शहर
७५	सहाय्यक आयुक्त ( एच/पश्चिम -विभाग )	७६	सहा.आयुक्त ( अतिक्रमण निर्मूलन ) पू.उ.
७७	सहाय्यक आयुक्त ( के/ पूर्व -विभाग )	७८	सहा.आयुक्त ( अतिक्रमण निर्मूलन)प.उ.
७९	सहाय्यक आयुक्त ( के/पश्चिम -विभाग )	८०	सहाय्यक आयुक्त ( आर/मध्य-विभाग )
८१	सहाय्यक आयुक्त ( एल -विभाग )	८२	सहाय्यक आयुक्त ( बाजार )

१०४  
१८/३/१३  
सहाय्यक आयुक्त (मालमत्ता)